EEN TIEND ONDER SCHALKWIJK.

In "Tussen Rijn en Lek" van december 1969 bespreekt Prof. van Iterson in zijn artikel "Hoe in 1621 te Bunnik een nieuw leen tot stand kwam" op pag. 8 de allodialisatie van een tiend onder Schalkwijk in 1717 als bestanddeel van een, wat men zou kunnen noemen leenverwisseling. De stad Amersfoort had tot dan toe deze tiend in leen gehouden van de heer van Vianen. De allodialisatie vond plaats om de stad Amersfoort in staat te stellen de tiend te verkopen aan het kapittel van St. Marie te Utrecht.

Mogelijk stellen de Schalkwijkers onder onze leden er belang in te vernemen waar deze tiend was gelegen. In de acte van 18 augustus 1717, die Prof. van Iterson behandelt en die in het gemeentearchief van Amersfoort berust, wordt die plaats niet nader aangegeven. Wel is dit het geval in de acten van belening van de tiend. De oudst bekende is die van 16 juni 1521 [1]. Hierin wordt de plaats van de tiend - in feite is er sprake van twee tienden - als volgt omschreven:

"gheleghen int Wael op Scalckwijckervelt metten eenen eijnde[2]
"aen Waelre Wateringe daer boven naest ghelant sijn die heeren
"van Sinte Marien t Utrecht ende dat susteren clooster van Sinte
"Nicolaes binnen Utrecht met eenen thiende ende beneden Jan
"die Coninck Janszn ende Jan van Lantskronis nacomelingen
"met eenen thiende. Voirt die thiende van vier margens die ghe-
"leghen is inder heeren thiende uutten landen dat men plach te
"noemen Everts Papen landt, also groot ende cleijn als Bertelomeus
"Voerns die selve thienden van ons ende onse voirvaderen te
"leen te houden plach.

1) Algemeen Rijksarchief, Archief Leenhof van Vianen, inv. no. 13 (Leenregister van Walraven van Brederode, 1508-1530) folio 59 nieuw, 45 oud.

2) In het origineel staat hier abusievelijk "thiende".

P.H. Damsté.